

**TÜM ODA VE BORSALARA
(Genel Sekreterlik)**

İlgi : Ticaret Bakanlığı'nın 19.07.2022 tarih ve 52229414-724.01.01 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıda, Hong Kong Ticaret Ataşeliğinden alınan yazıya atfen, Hong Kong'da yasa koyucunun tacirlere sağladığı pek çok kolaylıklar olması sebebi ile kötü niyetle bu kolaylıkları kullanmaya çalışan kişiler olabildiği ve son dönemde artan bilgisayar korsanlığı vakıaları sebebiyle ihracatçılarımızın bilgilendirilmesi ihtiyacı olduğu belirtilerek, Hong Kong'un serbest pazar ekonomisi kurallarını etkin şekilde uygulamaya çalışması, özel sektöre müdahale etmeme politikasını benimsemiş olması, şeffaf ve basit vergi politikası uygulaması, belirli ürünler dışında dolaylı verginin uygulanmaması, yabancı sermayeli bir şirket ile yerel bir şirket arasında kanunen veya pratikte uygulanan bir ayrımcılık bulunmaması gibi avantajlar sağladığı belirtilmektedir. Bu ve benzeri avantajlar sebebiyle Hong Kong'da kurulan ve yasal bir yapıya sahip olan bazı şirketlerin resmi adreslerini 'sekreter şirket' olarak kabul edilen bazı şirketlerin adresi olarak gösterebildiği, dolayısıyla 10 metrekarelik bir ofisin, büyük meblağlı ticareti Hong Kong üzerinden yapan birçok farklı şirketin resmi adresi olarak belirlenebildiği ifade edilmektedir.

Yazıda devamla, son dönemde Ataşeliğe iletilen vakıalarda; firmalarımızın daha evvel ticaret yaptıkları ve dolayısıyla güven duyduğu firmalardan gelen yönlendirme neticesinde Hong Kong'da bulunan banka hesabına para ilettikleri, daha sonra ise dolandırıldıklarını anladıklarına dair bilgiler alındığı, bilgisayar korsanlarının Hong Konglu bazı firmaların e-postalarını hack'lemek suretiyle Türk firmalarıyla olan yazışmaları öğrenerek bilgileri ele geçirdikleri, daha sonra ise firmalarımızla iletişim kurulan e-posta adresine çok benzeyen e-posta adresleri aracılığıyla firmalarımızla iletişime geçerek ödeme yapmaya ikna etmek suretiyle dolandırmaya çalıştıkları kaydedilmektedir.

Ayrıca, bu benzerliğin polis yetkililerinden alınan bilgiye göre bazen uzun bir e-posta adresinde yalnızca ufak bir nokta veya bir boşluk bile olabildiği, iş hayatının yoğun temposunda rahatlıkla gözden kaçabilecek çok ufak detayların, firmalarımızın dolandırılmasına yol açabildiği, bu hususun Hong Kong'da bulunan şirketlerle iş yapan birçok firmanın yaşadığı bir sorun haline geldiği ve Hong Kong firmalarının da konunun mağduru durumunda olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla her ne kadar Hong Kong Özel İdaresi yetkililerinin konu hakkında son derece işbirlikçi olsa da, vakıaların çokluğu sebebiyle paranın dolandırıcılar tarafından ele geçirildikten sonra müdahale edilebilecek bir durumun maalesef kalmadığına dikkat çekilmiştir.

Böyle bir durumla karşılaşmamak adına;

- 1) Hong Kong'da yer alan bir şirket ile ilk kez ticaret yapacak olan şirketlerimizin mümkünse akreditif yoluyla ödeme yapmaları,
- 2) Daha önceden ticaret yaptıkları şirketlerle bir ticari işlem yapılmakta ise yazışmalarında en ufak ayrıntı konusunda bile çok dikkatli olmaları, mümkünse kendi bankalarından ödeme yapılan banka ile iletişime geçilerek hesap sahibinin muhatap şirket olduğuna dair teyit talep etmeleri, daha evvel ödeme gönderdikleri banka hesap numarası dışında bir hesap numarası iletilmesi durumunda konuya ilişkin daha detaylı bilgi sahibi olmadan kesinlikle ödeme yapmamaları,

3) Firmalarla uzun yıllara dayanan bir ticarete sahip olsalar bile en ufak olağan dışı, firmanın daha önce talep etmediği bir konuda yeni bir istekte bulunması halinde kabul etmemeleri, (Örneğin Hong Kong'la hiçbir ilgisi olmayan, uzun yıllardır Amerika'da yerleşik bir firmanın Hong Kong'daki ortak olduğu bir şirketten ürün alınmasını istemesi)

4) Geleneksel ödeme yöntemleri dışında bir ödeme kesinlikle yapmamaları, asla bir siteye üye olarak para göndermemeleri (Kripto para dolandırıcılığı bölgede yaygın olarak görülmektedir) gerekmektedir.

Tüm çabalarına rağmen böyle bir durumla karşılaşan firmalarımızın ise ivedilikle,

-Ödemeyi gerçekleştirdikleri bankalarını bilgilendirerek derhal ödemenin iptali sürecini başlatmaları ve süreç hakkında tüm bilgileri bankalarıyla koordineli şekilde adli makamlara intikal ettirmeleri,

-<https://www.erc.police.gov.hk/cmiser/CCC/PolicePublicPage?language=en> adresinden konuyu Hong Kong Polisine bildirmeleri, bildirimden sonra aldıkları soruşturma numarasını ve konuya ilişkin tüm bilgi ve belgeleri 'hongkong@ticaret.gov.tr' adresinden Ataşeliğe intikal ettirmeleri gerekmektedir.

Bu durumda Hong Kong Ataşeliğimizce, anılan soruşturma numarasıyla polise başvurularak konu hakkında yardımcı olunması talep edilebilmektedir. Böyle bir durumda polis yetkilileri, ödemenin yapıldığı banka ile iletişime geçerek konuya ilişkin bilgi almakta ve Ataşeliği bilgilendirebilmektedir. Söz konusu banka hesabında, uyuşmazlık konusu meblağ kadar para bulunması halinde polis yetkilileri bu para hakkında şüpheli bir durum olduğunu bankaya bildirmekte ve banka tarafından hesap, işlemlere dondurulabilmektedir. Böyle bir durumda Hong Kong'da bir avukatla iletişime geçilerek söz konusu meblağın geri alınabilmesi için dava açılması gerekmektedir. Hong Kong'daki yaşam masraflarına paralel olarak avukat ücretleri de muadillerine nazaran son derece yüksek olduğundan, firmalarımız paralarını geri almak için bile ciddi ücretler ödemek durumunda kalabilmektedir. Hesapta para olmadığına anlaşılması veya bir başka deyişle dolandırıcının hesaptan parayı çektiği durumlarda ise parayı geri almak için dava açma imkânı kalmamakta, yalnızca dolandırıcılık zanlısının yakalanması halinde takip edilebilecek bir vakıya dönüşmektedir.

Buna göre ihracatçılarımızın mağduriyet yaşamaması adına, konu hakkında gerekli özen ve dikkati sağlamaları amacıyla bilgi sahibi olmaları, her halükârda ise yukarıda belirtilen şekilde yol izlemeleri hususunda yönlendirilmeleri gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve konunun üyelerinize duyurulmasını rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

Ali Emre YURDAKUL
Genel Sekreter Yardımcısı